

Explicació bíblica de les lectures de tots els diumenges i festes

Joan Ferrer, biblista

Tridu Pasqual

Del 2 al 4 d'abril de 2026

Pasqua

Del 5 d'abril al 24 de maig de 2026

Ciclo A

Dijous Sant

1 lectura. Èxode 12,1-8.11-14

Aquesta víctima és la Pasqua, és a dir, el «pas» del Senyor.

El darrer sopar de Jesús amb els seus deixebles abans de la seva mort se situa en context pasqual. La lectura de l'Èxode dona les instruccions per a la celebració d'aquest sopar. Es tracta de les normes litúrgiques, de caràcter sacerdotal, per a la celebració d'aquesta festa, amb gran solemnitat i precisió.

Aquesta festa marca un punt de partença en la vida d'Israel. És com si la vida comencés de nou en aquest moment de record i recreació. El centre és l'anyell, que és un menjar car. Si la família és massa petita cal que sigui compartit. Ha de ser un animal sense tara, digne de la funció santa que ha de fer. L'anyell proveeix de sang per a pintar el bastiment de les portes.

En la memòria comunitària, el menjar en comú pren un significat nou: no és un menjar ordinari i, per tant, no s'ha de menjar de forma ordinària. Cal menjar-lo equipats per al viatge, amb sentit d'urgència, com si fos el moment abans de la sortida de l'Èxode. En cada generació, tothom s'ha de sentir com a participant del drama d'haver sortit d'Egipte. Ha de ser un menjar de provisió per al llarg i difícil camí vers la novetat.

La Pasqua és memòria de l'obra de Déu que dona la llibertat a un poble d'esclaus, que esdevindrà el seu poble Israel. Aquí Déu es mostra com el Senyor de la llibertat i la justícia.

2 lectura. 1 Corintis 11,23-26

Feu això per celebrar el meu memorial.

Pau transmet als cristians de Corint una tradició que ell ja ha rebut. La tradició conté les paraules –ben senzilles– que connecten el fet comú de compartir pa i vi amb la mort de Jesús i la seva significació per a la humanitat. El pa té el sentit del cos de Jesús, trencat per la mort; la copa és la sang de Jesús, vessada en la mort. A través d'aquesta mort arriba una nova aliança i a través de la participació en el menjar es fa actual el record o memorial de Jesús. La Cena del Senyor es troba en el nucli vital de la memòria de Jesús en l'Església.

La darrera frase ja no és de la tradició, sinó que és la interpretació que Pau en fa. Cada vegada que se celebra, l'Eucaristia és un acte de proclamació de l'evangeli de Jesucrist: «La mort del Senyor fins que torni». Cal no perdre de vista que la vida i la celebració de l'Església es troba sempre en un context escatològic: fins que el Senyor torni. L'Església proclama la mort del seu Senyor en el marc d'una esperança confiada que ell vindrà de nou en el triomf final de Déu.

Pau recorda la feblesa de Jesús, sempre fidel a Déu, fins a acceptar la mort. L'apòstol insisteix en el fet que l'Església

sia viu en la tensió entre la mort del Senyor i el darrer triomf de la resurrecció.

3lectura. Joan 13,1-15

Havia arribat la seva hora, la de passar d'aquest món al Pare.

El rentament de peus que Jesús fa als seus deixebles sols es troba en l'Evangeli segons Joan. És especialment singular el fet que en el relat evangèlic de Joan aquesta acció ocupa el lloc de la institució de la Cena. Fent això ja ens ofereix una interpretació de la mort de Jesús, de manera equivalent a les paraules de la institució de l'Eucaristia que trobem en els evangelis sinòptics.

El rentament de peus és un comentari dramàtic de la mort de Jesús. El context joànic és molt significatiu: ell sap que l'hora de la partença ja ha arribat; estima els deixebles fins a l'extrem i anticipa el retorn vers el Pare.

Notem la insistència en el fet que Jesús es treu el mantell, se ceneix una tovallola i que després es torna a posar el mantell. És una referència al bon pastor que dona la vida per recuperar-la.

El diàleg amb Pere ocupa la major part de la narració i ens ofereix l'explicació essencial de l'acció de Jesús. Pere no ho entén; Jesús no el renya pas, simplement li diu que «després» ho entendrà. Aquest «després» fa referència a la mort i la resurrecció del Senyor. Jesús li diu que l'única manera de pertànyer a Jesús és a través de la recepció del seu rentament, és a dir, permetre-li fer el que ha vingut a fer. Pere sembla que

prefereix un altre tipus de Salvador: un que per anar a Déu passi per un altre camí que no sigui el de la creu. Segur que Pere hauria preferit rentar ell els peus a Jesús més que no pas que el Senyor els hi rentés a ell. Jesús, però, és taxatiu i fins i tot amenaçador. Sols amb gran resistència deixa fer a un Senyor que serveix.

Les paraules de Jesús a Pere —«qui s'ha banyat només necessita rentar-se els peus»— probablement signifiquen que la mort humiliant de Jesús és suficient per a donar una total purificació.

Després de contemplar aquesta escena, ja podem entendre que el rentament és un drama del que els seguidors de Jesús hem de ser i fer. El Senyor ens ha donat un exemple radical que cal seguir, que va molt més enllà de les amabilitats amb els veïns o dels diners donats per a una causa noble.

El Mestre i Senyor fa això: l'autoritat és redefinida com a servei, amb «tovallola i gibrell». L'Església és la comunitat purificada per la mort de Jesús on el Senyor ocupa el paper de l'esclau. L'amor no són sols bons sentiments, sinó que «vosaltres ho feu tal com jo us ho he fet».

JOAN FERRER

1 lectura. Isaïes 52,13-53,12

Ell portava les nostres malalties i els nostres dolors.

Aquest poema famós d'Isaïes és molt obscur. Tot són al·lusions i no podem saber en quin context de la història del poble d'Israel cal situar-lo originàriament. Per això, l'Església sempre l'ha llegit com una al·lusió als sofriments i a la mort de Jesús, com a esdeveniment salvador volgut per Déu.

El text comença amb una proclamació triomfant, que, en continuar la lectura del poema, ens deixa atònits, ja que sembla l'antítesi d'aquest verset inicial optimista. Aquest home és maltractat a desdir, però la veu profètica diu que el servent «serà posat molt amunt».

És una persona molt desafavorida, que causa repulsió als altres. Ningú no n'espera res, però «ell portava les nostres malalties, i havia pres damunt d'ell els nostres dolors... les seves ferides ens

curaven... el Senyor li infligia la pena que tots nosaltres havíem merescut». Aquest text és un cim culminant de totes les Sagrades Escripures. Hi estem tan avesats que gairebé no ens adonem del caràcter revolucionari que té: aquesta persona tan dissortada carregava les *nostres* malalties, de manera que en els *seus* sofriments *nosaltres* hem estat guarits, perdonats i transformats.

En aquest dia sant, aquest poema ajuda l'Església a discernir el que Jesús ha fet i fa: la seva entrada en el mal i en la culpa del món ha canviat totalment el món. Aquest poema i la seva concreció evangèlica en la creu demanen el silenci aclaparat davant d'un misteri que és massa profund per a l'especulació o l'explicació.

2 lectura. Hebreus 4,14-16; 5,7-9

Tot i que era el Fill, aprengué en els sofriments què és obeir.

La Carta als Hebreus sorprèn per la cristologia tan alta que manifesta: Jesús és l'hereu de totes les coses, agent de la creació i superior als àngels de Déu. Hebreus ens parla d'un Jesús exaltat que, però, és «capaç de compadir-se de les nostres febleses». Aquest Jesús suplicava Déu «amb grans clams i amb llàgrimes». En el context del Divendres Sant, això és una referència ben clara

a l'agonia de Jesús en la creu. El sacerdoti de Jesús manifesta una profunda comunió amb l'angoixa humana.

L'obediència de Jesús a la voluntat de Déu no sols ha fet començar el perdó dels pecats sinó la salvació eterna per a la humanitat. Cal notar que el sacerdoti de Jesús no prové de la quantitat dels seus sofriments, sinó de Déu i de l'obediència del mateix Jesús.

Els creients hem de mantenir «ferma la fe» en la confiança certa que Déu es

compadirà de nosaltres, ens acollirà i ens concedirà l'auxili que necessitem.

3lectura. Joan 18,1–19,42

Jesús, el Natzarè, el rei dels jueus.

La narració joànica de l'arrest, judicis, crucifixió i sepultura de Jesús consta de moltes escenes. El conjunt és d'una gran subtileza que causa un fort impacte. La narració presenta un retrat de Jesús com a rei dels jueus, que té un profund domini del seu propi destí. Tot succeeix a la presència de les autoritats religioses que perden la fe i dels oficials del govern que perden el poder.

El text és majestuós ple de subtileses. Veiem com Jesús afirma amb consistència els fets que ha realitzat i que rep, com a resposta, una bufetada per part d'un guàrdia, mentre que, al mateix temps, Pere nega les seves relacions amb Jesús i en surt lliure.

El comportament de les autoritats religioses és ridícul: el governador surt a parlar-los a fora de l'edifici pagà, mentre que entra a dins per parlar amb Jesús. Aquesta gent religiosa tenen interès a mantenir la puresa ritual per menjar l'anyell pasqual al mateix temps que preparen la mort de l'Anyell de Déu.

Tot el text és ple d'ironies. Així, quan Pilat presenta Jesús als jueus, els diu: «Us indultaré el rei dels jueus». Ells responen dient: «No tenim cap rei fora del Cèsar». Aquesta gent, en la litúrgia de la Pasqua que preparaven, estaven a punt de recitar que el seu únic rei és Déu, però aquí, per rebutjar Jesús han

hagut de rebutjar Déu mateix. Aquí involuntàriament han testimoniat que Jesús i el Pare són u.

Pilat és un altre protagonista de la narració. El lector té la sensació que el governador, que representa el poder de l'autoritat política, és sotmès a judici i no pas Jesús. Jesús formula preguntes pertinents: «¿Surt de vós, això que em pregunteu?», que porten a Pilat a reconèixer la seva reialesa: «Per tant, vols dir que ets rei». A mesura que l'acció avança queda ben clar que Pilat no té cap mena de poder, ja que la força es troba en mans de les autoritats religioses.

En realitat, però, no és ni Pilat ni les autoritats religioses jueves qui posseeixen el poder del judici i la crucifixió, ja que els detalls que es van produint són explicats a la llum de les Sagrades Escriptures. L'objectiu és recordar-nos que tot el que passa forma part del pla més gran de Déu. En el moment culminant de la seva mort Jesús no pronuncia uns mots d'afflicció o d'abandonament, sinó de compliment: «Tot s'ha complert». La història que ha arribat a la plenitud és el pla salvífic de Déu.

JOAN FERRER

Degà de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona i professor de Sagrada Escriptura a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona.

1 lectura. Gènesi 1,1-2,2

Déu creà l'home a la seva imatge; creà l'home i la dona.

La meditació de la Vetlla Pasqual comença amb la proclamació de les pàgines inicials de la Sagrada Escripura. El gran poema de la Creació no és un reportatge dels moments de l'inici absolut de tot –això seria inconcebible: no hi ha ningú que pugui «filmar» l'obra creadora de Déu–, ni una pàgina de ciències sobre l'origen de l'univers, sinó una lloança fidel i agràida a Déu que ha donat origen a totes les coses i, per damunt de tot, de les persones –home i dona–, que causen la proclamació d'admiració del mateix Déu: «Era bo de debò».

La proclamació d'aquest poema, estructurat al llarg d'una setmana litúrgica, que culmina amb el dia setè, el dia del repòs de Déu, porta a la contemplació d'una història que, des de l'inici mateix és història de la salvació, de la trobada de Déu amb la humanitat que ell mateix, de forma lliure i sobirana ha creat. La Creació és donació de Déu, que així podrà ser conegut pels humans, que som imatge –l'única imatge possible– de Déu.

Lectura de l'Apòstol. Romans 6,3-11

Si hem mort amb Crist creiem que també viurem amb ell.

Aquest text és l'únic de la Carta de Pau als Romans que esmenta el baptisme. La referència, però, és essencial, ja que Pau veu que el baptisme incorpora els creients a Crist i els uneix al Senyor.

El baptisme connecta la vida del creient amb la de Jesús, per això també ens connecta amb la mort de Jesús. La mort dels creients, però, no és física, sinó que és la mort a «l'home que érem abans», una mort al pecat. Aleshores, així com la mort no pot tenir poder sobre Crist, el pecat tampoc no té poder sobre la vida del creient. La persona de fe, doncs, ha estat moguda d'un espai de poder a un altre. El baptisme origina un real i concret canvi de situació:

ja no ens trobem en territori del pecat, sinó en el de la gràcia, el de Jesucrist. Per tant, ja que ningú no es pot trobar alhora en dos territoris, som possessió de Jesús.

El baptisme ens incorpora també a la resurrecció de Jesús, però en un moment futur: «Viurem amb ell». El baptisme és una inauguració a una vida nova o renovada. Els creients encara no han ressuscitat, però «viviui per a Déu en Jesucrist». Els creients, trets del territori del poder del pecat, ara viuen en un territori espiritual que pertany a Déu.

En el context de la reflexió sobre la mort i la resurrecció amb Crist, Pau es

refereix a l'esclavatge i a la llibertat. El qui ha estat crucificat en el baptisme ja no es troba esclavitzat al pecat, sinó que ha estat alliberat del pecat. La llibertat a vegades sol ser entesa com una mena de llicència per fer el que es

vulgui, però Pau entén altres coses: per a ell la llibertat és respecte al poder del pecat i per a l'obediència a l'evangeli que Déu ha proclamat en Jesús, és a dir, per a la vida genuïna i per al servei.

3lectura. Mateu 28,1-10

Aneu a dir als meus germans que vagin a Galilea i que allà em veuran.

L'evangeli de la resurrecció ens situa davant l'inici d'una nova creació. El dissabte, el dia del repòs de l'obra creadora de Déu, se'ns diu que ja ha passat. Despunta l'alba del dia primer, el de la nova creació. En escena hi ha dues dones, que són la imatge perfecta de la persona cristiana: aquella qui segueix Jesús fins al final, fins al peu de la creu. Els seguidors homes s'havien espantat i havien abandonat Jesús en el moment de la seva detenció. Pere l'havia seguit d'amagat, però acabà renegant d'ell en ser descobert pels criats al pati de la casa del gran sacerdot. Les dones han estat les úniques persones fidels. Ara, però, que tot sembla que ha acabat en un fracàs terrible, van a veure un sepulcre.

Allí es produeix un fet sorprenent: un prodigi que indica que s'ha produït una intervenció de Déu. Per identificar-ho, però, cal una revelació de Déu a través del seu missatger, l'àngel.

Les precaucions dels homes –els guardes– són inútils davant l'acció de Déu, que reivindicava Jesús, el seu Fill, mort en creu.

Cal notar que l'àngel es refereix a Jesús com «el crucificat». És ell, el qui

ha lliurat la seva vida en el suplici de la creu, qui ara «ha ressuscitat». L'obra de Déu en la resurrecció és el triomf de la vida i de l'evangeli. Les coses no s'han mogut pel pla pervers de les autoritats religioses jueves i el poder de l'Imperi romà, sinó perquè el pla de Déu s'ha acomplert: «Tal com ho havia predit».

La revelació de la resurrecció comporta una missió: «Anirà davant vostre a Galilea; allà el veureu». Les dones esdevenen evangelistes: «Se n'anaren corrents del sepulcre per anunciar-ho als deixebles».

En la tasca d'anunciar la resurrecció, les dones es troben amb el Senyor ressuscitat: «Se li acostaren, se li abraçaren als peus i l'adoraren».

Pasqua no és un quedar-se quiet en el sepulcre, sinó una força impetuosa que empeny cap a Galilea. Allí on va començar l'anunci del Regne és on cal tornar a veure el Senyor: «Allà em veuran». Allò que no va ser concedit a Moisès –veure la cara de Déu– ara és un do per a les dones, seguidores fidels de Jesús, i una promesa per a tots els germans.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 10,34a.37-43

Déu el ressuscità el tercer dia.

La celebració de la Pasqua és el centre de l'any cristià. Els textos que llegirem des d'ara fins a Pentecosta com a primera lectura pertanyen al llibre dels Fets dels Apòstols. Són expressió de la proclamació de l'Església dels orígens del nucli de l'evangeli i de l'obra de l'Esperit Sant, que actua en la vida de les dones i dels homes que responen a aquesta proclamació.

La mort i la resurrecció de Jesucrist són presentats com a actes de gràcia de Déu a través dels quals els homes i les dones són salvats i reconciliats amb Déu i els uns amb els altres. Aquests textos són com microevangelis: contenen el nucli de la proclamació de la bona nova de Déu centrada en l'anunci del Regne, la passió, mort i resurrecció de Jesús.

El fragment que avui proclamem pertany al sermó de Pere i dirigit al centurió romà Corneli. El fet que el destinatari sigui un romà no és pas marginal, atès l'interès del llibre dels Fets per accentuar la universalitat de l'evangeli.

La síntesi del missatge que presenta és la següent: Jesús, que havia rebut el poder de Déu, va viure fent moltes obres bones per malmetre el poder del diable. El final d'aquesta vida bona va ser l'execució de Jesús; però Déu no va permetre que aquest mal triomfés, sinó que va ressuscitar Jesús d'entre els morts i va mostrar la resurrecció als qui ell havia escollit com a testimonis. Aquests van menjar i beure amb ell –noteu les referències a l'eucaristia– i han rebut la responsabilitat d'escampar el missatge sobre la resurrecció de Jesús.

2 lectura. Colossencs 3,1-4

Ja que heu ressuscitat amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt.

La Pasqua no és pas la celebració de la renovació regular de la vida cada primavera sinó la celebració de la fidelitat de Déu, les promeses del qual són segures. La importància de la resurrecció de Jesús és fonamental per a la fe cristiana, perquè és en la resurrecció de Jesús on veiem la culminació del poder de Déu.

La resurrecció de Jesús garanteix el poder i la fidelitat de Déu no sols al mateix

Jesús sinó a cada ésser humà. Jesús és el primer fruit de la collita que portarà al triomf final de Déu i a la vida eterna del poble de Déu.

En aquest fragment de la Carta als cristians de Colosses, la resurrecció pren conseqüències ètiques per raó de la vinculació que hi ha entre els creients i la resurrecció: «Estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra».

El nostre text afirma que cada creient ja participa de la resurrecció, però que encara ens espera una revelació de la futura glòria de Crist i aquesta revelació també contindrà la glòria dels creients.

La identificació entre els creients i Crist ressuscitat no és un motiu de glòria per al creient sinó que dóna força al creient per a viure d'una manera determinada: la que porta a viure amb la mentalitat i sentiments conformes a la vida de Crist.

3 lectura. Joan 20,1-9

Segons les Escripures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

En el cor d'aquest evangeli de Pasqua hi ha l'aparició de Jesús a Maria Magdalena. Ella podrà dir: «He vist el Senyor» (Joan 20,18).

La narració explica la història meravellosa d'una dona que cerca i que queda sorpresa pel que troba, que posteriorment –en el fragment que ve a continuació de l'evangeli d'avui– esdevindrà El qui la troba i que pronuncia el seu nom.

Notem que Maria se'n va al sepulcre on havia estat posat el cos de Jesús el capvespre del divendres. És diumenge. El repòs del dissabte ja ha passat. La seva preocupació és el cos de Jesús. Es troba la tomba oberta, però això no l'empeny a la fe, sinó que augmenta la seva inquietud sobre el que pot haver passat al cos mort de Jesús. ¿Qui poden ser els qui se l'han endut del sepulcre?

Ella possiblement anava al sepulcre a plorar. ¿Què s'ha de fer per acostumar-se a l'absència d'una persona

profundament estimada? La pedra remoguda sols és capaç de crear por i neguit. El seu pensament arriba a la conclusió que algú ha agafat el cos de Jesús. ¿Quina altra cosa podia haver passat? Els cossos morts no desapareixen pas!

En aparença els dos deixebles comparteixen el neguit de Maria. Se'n van a veure les coses per ells mateixos i confirmen el que els ha dit la dona. Les robes d'amortallar eren ben posades.

«L'altre deixeble», ens diu el text, «ho veié i cregué». ¿Què va creure? El text no ho diu. Certament, la seva experiència de Jesús ressuscitat ve més tard. El que sembla que va creure és la notícia que els havia donat Maria que la tomba efectivament era buida.

Per entendre que «Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts» cal una revelació, cal –com indica el text de Joan uns versets més endavant– que el Ressuscitat et cridi pel nom.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 2,42-47

Cada dia el Senyor afegia nova gent a la comunitat perquè fossin salvats.

Aquest fragment del llibre dels Fets dels Apòstols és un sumari de la vida de la jove Església. L'èmfasi és posat en l'eucaristia: dues vegades repeteix la frase «partir el pa». Les activitats fonamentals de la vida de la nova Església, a més del pa partit, són l'ensenyament dels apòstols i les pregàries que la comunitat oferia a Déu.

Cal notar que el culte dels primers moments l'oferien en el temple: fent això reafirmaven el sentit de viure en continuïtat amb el marc de la fe d'Israel, que celebrava la història salvífica que s'havia desplegat al llarg dels segles; però, a més, a casa, oferien lloances a Déu i celebraven l'eucaristia. És un culte d'acció de gràcies i d'alegria. La comunitat cristiana dels orígens ha acceptat la història antiga però també ha abraçat la novetat absoluta que Déu ha revelat en Jesús Messies. La vida trans-

formada que han acceptat s'expressa en l'adoració i en les bones relacions amb els veïns.

El sentit de «respecte» –que és el temor o la veneració del Senyor– omple la vida dels creients. Es tracta de l'apreciació de la capacitat de Déu per canviar la vida humana per camins decisius. Els «prodigis i miracles» són per recordar el sentit d'immediatesa del poder transformador de la vida obrat pel l'Esperit de Déu que posseïen els primers cristians.

La vida i béns en comú finalment no acabà prosperant (recordem la història d'Ananies i Safira de Fets 5), però l'amor de Déu desbordant que experimentaven els portava a expressar en els béns compartits l'afecte que es tenien com a do de l'Esperit.

2 lectura. 1 Pere 1,3-9

Ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist.

«Heu cregut en ell sense haver-lo vist». L'autor de la Primera carta de Pere parla als «exiliats», que no han arribat a la fe a través de la seva experiència de contacte amb Jesús durant el seu ministeri, sinó que la fe els ha arribat com a resposta a la proclamació sobre Jesús. El que es troba en joc aquí no és el que la resurrecció implica sobre Jesús sinó

el que realitza en les persones: un nou naixement, una herència i la salvació.

L'audiència de 1 Pere estava formada per persones que mai no havien vist Jesús, però la fe dels quals els havia fet canviar la vida fins a tal manera que l'autor pot dir que «ens fa néixer de nou». La primera conseqüència d'aquesta realitat és que els renascuts

NOTES EXEGÈTIQUES

per causa de la fe posseeixen una «esperança viva». Aquesta esperança és «viva» perquè prové de la resurrecció de Jesús d'entre els morts. La resurrecció porta vida a Jesús i novetat de vida per a la humanitat.

La nova vida és també «una heretat que res no pot destruir», que és «reservada dalt al cel», es refereix, per tant, a una realitat futura. Res no ho pot malmetre, perquè prové de la força de la vida nova rebuda per la resurrecció.

Els creients poden haver de passar proves, però el futur revelarà la salvació. Notem que «la salvació de les vostres ànimes» no significa que afecti sols a alguna part abstracta de l'ésser humà, sinó al mateix nucli de la vida (això és el que significa en realitat el grec *psykhê* que aquí ha estat traduït per «ànima»). L'esperança cristiana diu que la salvació omple de força la vida en el present i que la fa canviar qualitativament, de tal manera que la salvació pot ser pensada com una realitat present i alhora futura.

3 lectura. Joan 20,19-31

Feliços els qui creuran sense haver vist.

L'Evangeli segons Joan presenta una perspectiva diferent de la que apareix en l'obra de Lluc (Evangeli i Fets). En Joan la seqüència: resurrecció-ascensió-pentecosta en cert sentit es fonen. Així Jesús ressuscitat diu a Maria: «Pujo al meu pare» (Joan 20,17) i tot seguit s'apareix als deixebles que «eren a casa amb les portes tancades» i els diu «Rebeu l'Esperit Sant».

El fragment evangèlic d'avui presenta dues aparicions paral·leles: l'aparició és en diumenge –el primer dia de la setmana–, a casa, i Jesús saluda amb les mateixes paraules.

La primera aparició descriu el naixement de l'Església: hi ha un grup de deixebles; la presència del Crucificat, que ara és el Ressuscitat; l'enviament al món; el do de l'Esperit Sant; el missatge del perdó dels pecats. El text evangèlic remarca la continuïtat entre

Jesús i l'Església: de la mateixa manera que Jesús és enviat pel Pare amb una missió, així mateix l'Església és enviada per Jesús amb una missió; com Jesús ha estat el portador de l'Esperit, així l'Església també n'és portadora. La comunitat cristiana troba el seu model i mandat en el mateix Jesús. L'Església és una realitat completament diferent de qualsevol altre grup social: té un origen diví i descobreix la seva raó de ser no en els seus aparents èxits o fracassos, sinó en la crida i l'encàrrec de Jesús.

La segona aparició fa referència a la fe. La increença de Tomàs es converteix en una profunda confessió de fe. L'escena final conté una benedicció per als qui creuen sense l'experiència de confirmació que ha tingut Tomàs. Els qui creuen perquè han escoltat l'evangeli no són pas menys que Tomàs i els qui van veure i tocar el Ressuscitat.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 2,14.22b-33

Ha rebut del Pare l'Esperit Sant i l'ha donat amb profusió.

Els text del discurs de Pere del dia de la Pentecosta que proclamem avui està centrat en la resurrecció de Jesús i aquesta és emfasitzada des de diferents angles.

En primer lloc és proclamat el nucli central de la fe: Jesús, malgrat que havia realitzat les obres prodigioses de Déu, va ser assassinat per gent dolenta, però Déu el va ressuscitar de la mort. El contrast és aclaparador: Jesús va fer les bones obres de Déu, però els qui el van crucificar sols van obrar el mal. Res en la mort de Jesús va ser merescut. Va passar sols com a resultat del pecat humà.

Un altre fet fonamental és que «Déu l'ha ressuscitat i l'ha alliberat dels llaços de la mort, que de cap manera no podia retenir-lo captiu». La resurrecció és un fet inevitable: Déu actua sobiranament, com quan dona l'ordre de la Creació: ja que Déu és com és, sols podia actuar així.

El fragment dels Fets remarca la continuada activitat de Déu: és Déu qui realitza a través de Jesús «miracles, prodigis i senyals» i és Déu qui ressuscita Jesús de la mort. Jesús no és un simple home bo ni un *superman* que ha enganyat la mort. Déu és el poder de tot el que Jesús va fer per als altres i Déu és la força que hi ha darrere la resurrecció.

La Pasqua és la celebració de la vulnerabilitat de Déu –que està obert a les necessitats dels homes pecadors– i del poder de Déu que s'ha volgut trobar amb els necessitats. La vulnerabilitat de Déu es manifesta quan Jesús és mort «per uns homes sense llei» i el poder de Déu es fa evident en la resurrecció. La vulnerabilitat de Déu és una conseqüència immediata de la nostra feblesa i mortalitat –si no fos així, Déu seria distant i inabastable–; el seu poder és la nostra salvació.

2 lectura. 1 Pere 1,17-21

Heu cregut en Déu, que l'ha ressuscitat d'entre els morts.

L'autor de la primera carta de Pere fa un advertiment seriós als seus lectors: «Vetlleu sobre la vostra conducta». Aquesta actitud de temor és apropiada per als qui han pres consciència de l'acció de Déu en el món, que «judica» imparcialment, «sense fer distincions». El nostre Déu, per tant, és una perso-

na en qui es pot confiar. A més, Déu ja ha actuat en salvar les persones de «la manera absurda de viure», ha ressuscitat Jesús de la mort i ens ha donat raons per confiar. Aquest Déu mereix reverència.

Possiblement els destinataris de la carta –«que viuen com a forasters a la di-

NOTES EXEGÈTIQUES

àspora» (1 Pere 1,1)– devien ser gent marginal i potser menyspreada. Les consideracions que els fa l'autor són fonamentals per oferir-los confiança i esperança: «Heu estat rescatats» i «te-

niu posada en Déu la fe i l'esperança». Déu ja ha actuat a favor d'ells i saber això és una garantia fonamental per als desplaçats i desposseïts.

3lectura. Lloc 24,13-35

Com l'havien reconegut quan partia el pa.

La història del viatge de Jesús amb els dos deixebles que anaven a Emaús és magistral. Amb gran habilitat recapitula la narració que Lloc ha desplegat al llarg de l'evangeli i aplega molts dels grans temes de la bona nova, com ara que l'autorevelació del Messies ressuscitat ve a través de la interpretació de les Escripures i de la fracció del pa. En síntesi l'evangeli d'Emaús ens explica com l'Església es troba amb Jesús i aprèn a veure'l com algú que no és un simple company de viatge.

La narració ens mostra com la increença es pot esvaïr i com dos deixebles ben compromesos són capaços d'anar més enllà de la tradició sobre Jesús i arribar a un reconeixement personal. La història ens explica el que passa quan ens movem de la manca de visió a la vista, de la manca de creença a la confessió, de la tristesa a la joia.

Hi ha dues accions de Jesús que porten Cleofàs i el seu amic a reconèixer-lo. En primer lloc, Jesús els interpreta les Sagrades Escripures. Ells ja saben la història de la tomba buida, de les dones

i dels deixebles, però això no ha estat suficient. La tradició ha de ser llegida a través de l'enfocament de l'Escriptura. En la mort i la resurrecció de Jesús, la llarga història del propòsit de Déu per a Israel troba la culminació. La resurrecció no és pas simplement el miracle d'un cadàver tornat a la vida. En la resurrecció, el pla i el projecte de Déu es compleixen.

Jesús és l'interpret que ensenya a l'Església com s'han de llegir les Escripures i com s'han de discernir les intencions de Déu. Sols a la llum de la Pasqua tota la història cobra sentit.

En segon lloc, Jesús parteix el pa amb els dos companys. El llenguatge d'aquest moment recorda el de la multiplicació dels pans i el del darrer sopar amb els deixebles. L'experiència del pa precipita el reconeixement. Aquest no és el resultat d'una recerca intel·lectual o existencial, sinó que és do de Déu, una autorevelació per la qual Déu compleix les promeses fetes al llarg dels segles al poble de l'aliança.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 2,14a.36-41

Aquest Jesús crucificat, Déu l'ha constituït Senyor i Messies.

Aquest fragment conté la introducció i la conclusió del sermó de Pere del dia de la Pentecosta. El primer anunci no parla directament de la resurrecció, però clarament té en ment l'esdeveniment pasqual. És per causa de la resurrecció que podem afirmar que el mestre de Natzaret crucificat no és una altra víctima d'una justícia perversa. Ell és «Senyor i Messies»: és l'expressió absolutament única de l'amor i de la presència de Déu. El fet de Pasqua i les conseqüències que se'n deriven són l'obra de Déu.

La referència a Jesús com a Senyor (*Kyrios* en grec) és una afirmació de la seva divinitat: és la forma com la Bíblia grega –la que utilitzaven les primeres comunitats cristianes– tradueix el nom inefable del Déu d'Israel. La confessió que Jesús és Senyor és el resultat de

l'acció de l'Esperit de Déu.

Crist o Messies és l'ungit de Déu que ha d'ocupar el tron de David. Així, dir que Jesús és «Senyor i Messies» és afirmar que el crucificat, que ha ressuscitat, és Déu i el portador del Regne de Déu.

La resposta del missatge de Pere sobre el nucli de l'evangeli és formidable. L'audiència és convidada a convertir-se. En aquest context aquesta conversió és clarament cristològica: ha de portar a la confessió de la divinitat i del messianisme de Jesús.

La segona instrucció és que s'han de fer batejar en el nom de Jesús. Aquí el baptisme no és sols un acte litúrgic, sinó que és l'acció d'obrir-se a la presència de l'Esperit de Déu en la vida de cadascú.

2 lectura. 1 Pere 2,20b-25

Les seves ferides ens curaven.

El context immediat ens indica que aquesta lectura anava adreçada a un grup de persones que eren esclaves. L'exhortació, que podria semblar innòcua, que els creients han de seguir l'exemple de Crist de sofriment i paciència, cobra un to completament nou quan som conscients que això és dit a uns esclaus domèstics. La Primera carta de Pere fa un èmfasi especial en la casa de Déu. Tots els creients formen part de

la nova casa de Déu, que ofereix protecció davant d'un món amenaçador i solidaritat entre tots els membres. Els esclaus ocupen un lloc important en aquesta casa.

En realitat, en el pensament de 1 Pere, tots els creients són esclaus, pel fet que pertanyen a Déu i a la nova casa creada per l'evangeli de Jesucrist. En aquesta nova llar no hi ha amos o propietaris ja que tothom és esclau. Tots els creients,

doncs, poden sofrir injustament i poden suportar aquest sofriment perquè saben que fent això segueixen Crist. L'exemple de Jesús és un model per a tots els creients. Els esclaus en 1 Pere ocupen el primer lloc en l'admonició

perquè la seva submissió involuntària als amos humans ha estat transformada en una submissió paradigmàtica a Déu, que és l'únic Senyor de la nova casa. Crist, Servent Sofrent, que assumí el sofriment és el model a seguir.

3lectura. Joan 10,1-10

Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida i en tinguin a desdir.

Les Sagrades Escripures contenen molts d'exemples que parlen del pastor i de les ovelles (Salm 23; Ezequiel 34; Nombres 27,15-17). La imatge de l'evangeli d'avui, que ens presenta Jesús com el bon pastor que dóna la vida per les seves ovelles, té una força imponent com a expressió del seu amor envers l'Església.

El passatge d'avui es compon de dues seccions. En la primera, s'estableix un viu contrast entre lladres o bandolers –que intenten dominar el ramat– i el bon pastor. Cal reconèixer que l'autor de l'Evangeli segons Joan devia fer al·lusions a alguns grups que considerava que eren veritables malfactors, però no podem identificar qui devien ser. Segurament devien ser persones que volien treure guany personal: «per robar, matar i fer destrossa». El ramat –l'Església– sempre deu haver estat un objectiu fàcil per a l'exploació.

El que caracteritza el pastor veritable –Jesús– és la relació personal intensa que ha establert amb el ramat, que prové de l'experiència. El pastor els escolta i coneix el nom de cada ovella.

De manera sorprenent, però, sembla que es manté la possibilitat que en mo-

ments d'incertesa o perplexitat les ovelles puguin confondre les veus i seguir els lladres i bandolers en lloc del bon pastor. L'evangeli, però, assegura que «les ovelles reconeixen la seva veu». Tot i les confusions, les ovelles poden seguir l'única veu en la qual es pot confiar.

En la segona secció, la imatge canvia i se centra en Jesús com a porta del corral. El text conté un advertiment contra lladres i bandolers que apareixen davant la porta, però les ovelles no els fan cas. A continuació l'evangeli conté una invitació de salvació, aliment i vida abundant per a tots els qui passin per la porta de Jesús. Jesús ha vingut a oferir la vida en plenitud.

«Jo sóc la porta» posa èmfasi en Jesús com a camí exclusiu que porta a la vida eterna. La comunitat de Joan no veia esperança en ningú més que no fos el Bon Pastor, la veu del qual ells havien arribat a conèixer. El text és una oferta de coratge: no hi ha amenaça de divisió entre bones ovelles i males ovelles; no hi ha cap indicatiu que els lladres i bandolers puguin reeixir a destruir part del ramat, perquè ells són «les seves ovelles».

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 6,1-7

La paraula de Déu s'anava estenent.

La paraula de l'evangeli és una força poderosa que s'escampa amb una vitalitat increïble en els primers temps de la vida de l'Església, la comunitat aplegada per l'Esperit de Déu al voltant del Senyor Jesús ressuscitat.

Sorgeixen, però, problemes, que són inherents a la condició humana. Aquí la causa és de tipus cultural: els immigrants de llengua grega se senten discriminats respecte als nadius de llengua aramea. Els apòstols entenen que la causa prioritària a què han de dedicar els seus esforços és la paraula –la proclamació de l'evangeli de Jesús

ressuscitat– i la pregària –el diàleg confiat amb Déu que ha de proclamar la seva glòria i cantar les seves lloances–. El servei als necessitats, però, també és important i no pot ser desatès. Per això institueixen un ministeri dedicat específicament al servei. Ha de ser confiat a «homes fiats, plens de l'Esperit Sant i de seny». Els apòstols els confereixen el ministeri per la pregària i la imposició de les mans. L'Església va descobrir la seva forma i els ministeris que la constitueixen a força de resoldre els problemes que se li presenten en el cor de la seva història.

2 lectura. 1 Pere 2,4-9

Acosteu-vos al Senyor, que és la pedra viva.

Aquest fragment de la primera carta de Pere serveix per a introduir el que podem anomenar «la casa de Déu»: «un temple espiritual» o «una casa espiritual», que en 1 Pere 4,17 rebrà el nom de «la família de Déu».

El text comença parlant del Senyor amb la metàfora de «la pedra viva», que porta a fer dels creients «pedres vives» amb les quals Déu mateix farà «un temple espiritual». Després ve un enfilall de citacions bíbliques i de comentaris intercalats de l'autor de 1 Pere.

En entendre Jesús com la «pedra viva», els creients també es poden veure a ells

mateixos com a «pedres vives», que passen a formar, per l'obra de Déu, un «temple» o una casa «espiritual». De nou, com Jesús, aquestes pedres seran rebutjades pels no-creients i pel món, però seran reivindicades per Déu. La fe crea una comunitat de creients: «Un poble escollit, un reialme sacerdotal, una nació sagrada, la possessió personal de Déu».

Els destinataris originals de 1 Pere eren un conjunt de persones molt desafavorides socialment. L'afirmació de l'autor, tenint en compte aquest fet, és impressionant: en Crist, Déu crea un nou lloc per als qui no en tenen cap.

Aquesta casa o «temple espiritual» no sols existeix per a les necessitats dels seus membres, sinó que és una casa que té per cap Déu i per pedra angular Jesucrist. Els creients, en aquesta casa, formant unitat, pertanyen els uns als altres, però també pertanyen a Déu. Déu construeix la casa, hi posa la pedra angular –aquella que és fonamental perquè forma l'angle dels fonaments– i

la casa és coneguda en virtut d'aquesta part essencial. Aquesta casa ha vingut a l'existència exclusivament en virtut de la gràcia de Déu.

Els creients, perquè formen part d'aquesta casa que té com a pedra angular Crist, han assolit una nova consideració: «De gran valor, escollida: el qui creu, no quedarà defraudat».

3 lectura. Joan 14,1-12

A casa el meu Pare hi ha lloc per a tots.

Aquest passatge de l'evangeli forma part del discurs de comiat de Jesús en l'Evangeli segons Joan. Jesús parla als seus deixebles sobre la seva vida després de la seva mort.

En primer lloc, els promet una existència permanent en companyia d'ell mateix. Jesús parla d'un «lloc», la «casa del meu Pare». Es tracta de «viure» amb Crist com a fet fonamental de l'existència cristiana. El que caracteritza aquest «lloc» és la seguretat de la presència divina: «Perquè també vosaltres visqueu allà on jo estic».

Aquesta manera de dir –anar a preparar estada a la casa del Pare– condueix a la certesa que Jesús és el camí exclusiu que porta al Pare. Conèixer Jesús és conèixer el Pare; veure Jesús és veure el Pare. Ens trobem en el cor de la cristologia de l'Evangeli segons Joan, però entendre això –sembla que ni Tomàs ni Felip no ho han comprès després de

tant de temps d'estar amb Jesús– no és pas fàcil. L'Evangeli, davant dels nostres cors trasbalsats en constatar que «encara no em coneixes», ens ofereix una paraula de consol: «Que els vostres cors s'asserenin. Confieu en Déu, confieu també en mi». Jesús ens conforta, malgrat la nostra incomprensió i ens ofereix la vida, que és ell mateix.

La triple autorevelació de Jesús: «Jo sóc el camí, la veritat i la vida» mostra que Jesús és el mediador personal de la salvació –el camí– a través de la seva revelació divina –la veritat– que condueix a la vida amb Déu, que Jesús ja posseeix. Jesús és alhora camí i destí.

Les obres de Jesús testimonien la irrupció de Déu en la història. I l'Església, unida a Jesús, continuarà fent les obres de Jesús, que són oferir salvació, consol i llibertat.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 8,5-8.14-17

Pere i Joan els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant.

El fragment que proclamem avui del llibre dels Fets dels Apòstols ens mostra la missió que Felip emprèn a la regió de Samaria. Recordem que els samaritans eren menyspreats pels jueus, però que apareixen amb tons molt positius en els relats evangèlics (la paràbola del bon samarità o el diàleg de Jesús amb la dona samaritana). Allò que els dos deixebles d'Emaús usen per explicar qui és Jesús al desconegut que fa camí amb ells –«Jesús de Natzaret, un profeta poderós en obres i en paraules davant de Déu i de tot el poble» (Lluc 24,19)– és el que distingeix la tasca evangelitzadora de Felip: «Després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia», «la gent feia cas de Felip». La proclamació de

l'evangeli de Jesús porta salvació –«recobraven la salut»– i alegria a la gent.

Els apòstols residents a Jerusalem envien dos representants –Pere i Joan– perquè confirmin que l'Esperit de Déu ha actuat efectivament a Samaria. Allí imposen les mans als samaritans per mostrar amb un signe que l'Esperit és el segell que confirma el baptisme en el nom de Jesús. En la història de l'Església aquest ritu esdevindrà el sagrament de la confirmació, però aquí es vist com una Pentecosta en miniatura que segella la fundació de l'Església de Samaria, ja que l'Esperit, promesa de Jesús, és l'ànima de la comunitat messiànica que és l'Església.

2 lectura. 1 Pere 3,15-18

Estigueu sempre a punt per a donar raó de l'esperança que teniu.

La comunitat cristiana que hi ha darrere la primera carta de Pere és amb tota certesa un grup de persones esclaves, que són completament marginals tant des del punt de vista social com econòmic en el món en què vivien. Aquesta gent, però, són exhortats a «donar una resposta» sobre «l'esperança» que omple les seves vides.

La comunitat cristiana sofreix tot i obrar bé. Això la fa semblant al seu Senyor, que per la mort va «conduir-nos a Déu». La passió de Crist ha obtingut la

victòria sobre el pecat i sobre la injustícia i ha guanyat el do del retorn a Déu i de la vida en l'Esperit.

El testimoni de Jesús ha de portar l'Església i cada cristià a donar testimoni universal, amb dolcesa, obert i tolerant, sincer, lluminós i il·limitadament generós del do rebut que ens ha concedit Crist com a Senyor a fi que el puguem reverenciar. La certesa que «el seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida» ja omple de sentit les nostres vides.

3 lectura. Joan 14,15-21

L'Esperit de la veritat perquè es quedi amb vosaltres per sempre.

Els deixebles estan assegurats amb Jesús a taula i escolten les seves paraules de comiat. Estan desconcertats: ¿què han de pensar davant la predicció de Jesús sobre la seva pròpia mort, i que un deixeble el trairà i un altre el negarà? El to de les paraules de Jesús és per a infondre confiança i coratge. Cal remarcar que Jesús no analitza la posició de feblesa de la comunitat de deixebles sinó que els promet la permanència de la presència divina.

El passatge comença i acaba establint la correlació que hi ha entre amor i obediència. La relació entre els deixebles i el Mestre no ha de ser de simple sentimentalisme ni de nostàlgia sobre com n'eren, de meravelloses, les coses quan Jesús era amb nosaltres. L'amor s'expressa en obediència, en el fet de guardar les paraules de Jesús. Els deixebles han rebut un ensenyament ben clar en el rentament de peus i en el manament de l'amor dels uns envers els altres. Ignorar o desobeir això és una manca d'amor.

Aquesta demanda d'obediència és alliberada del legalisme per la promesa de la presència divina de ser amb aquells qui estimen Jesús i obeeixen la seva paraula. Cal tenir en compte, però, que Jesús vol encoratjar els cors abatuts i no neguitejar els deixebles amb el nou dubte sobre si han estimat o obeït de manera suficient. Aquells sobre els

quals ve l'Esperit viuen en amor i obediència; i els qui viuen en amor i obediència són persones en les quals l'Esperit habita.

El llenguatge sobre la presència divina expressa la vinguda del Defensor, que ve de Jesús ressuscitat: després del seu retorn al Pare, Jesús roman en comunió amb els deixebles a través de la presència del Defensor.

El passatge fa dues precisions: el món no coneix ni reconeix la presència divina, mentre que els deixebles la coneixen i la reconeixen. Hi ha una diferència profunda entre el món i els deixebles i els deixebles han d'entendre exactament la naturalesa d'aquesta diferència. El que els deixebles valoren, el que els sosté i lliga les seves vides, el que els preserva de ser orfes és una realitat que el món no pot discernir.

La comunitat cristiana no pot pas esperar que el món apreciï o participi de la seva raó de ser o la deu d'on brolla la seva força. El qui guia l'Església roman un secret per al món, de manera que l'Església no pot pas esperar que la seva manera d'estimar Jesús i obeir els seus manaments siguin necessàriament tinguts en alta estimació. Cal no oblidar, però, que el Defensor és un do, no una recompensa que ens hàgim pogut guanyar.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 1,1-11

Tot el que Jesús va fer i ensenyar fins al dia que fou endut al cel.

En la narració de Lluc de l'activitat salvadora de Déu en Jesús (l'Evangeli) i en l'Esperit Sant (els Fets dels Apòstols), la història de l'ascensió de Jesús marca la fi de les aparicions als deixebles després de la resurrecció i el preludi de l'enviament de l'Esperit. L'ascensió en la tradició de l'Església ha esdevingut una festa de l'exaltació de Crist ressuscitat.

La primera part del passatge d'avui és una introducció a tot el llibre dels Fets dels Apòstols i, per tant, a l'obra de l'Esperit de Déu en la vida de la jove Església i, alhora, al fet de l'ascensió, que es descriu de manera més detallada en la segona part del text. L'èmfasi fonamental, però, és en la vinguda de l'Esperit Sant.

El llibre comença amb un sumari dels fets que s'han produït al llarg dels quaranta dies que han seguit la Pasqua, en què el Senyor ressuscitat «se'ls presentà viu».

Els seguidors fidels han de romandre a Jerusalem perquè aviat l'Esperit de Déu se'ls farà present de manera nova. Aquesta vinguda és explicada en termes baptismals: «D'aquí a pocs dies sereu batejats amb l'Esperit Sant».

Els deixebles estan preocupats per les esperances de caire polític que han dipositat en el Messies, sobre la restauració de la monarquia política de la casa de David. Jesús desvia la qüestió i la recentra en el meravellós desplegament de l'amor i el poder de Déu que ben aviat contemplaran: ens trobem a l'alba de l'era de l'Esperit.

Després Jesús és elevat per damunt dels límits dels seus sentits físics i «dos homes vestits de blanc», com els que comparegueren en el sepulcre el matí de Pasqua, els treuen de l'embadocament en què han caigut i els prometen una segona vinguda de Jesús.

2 lectura. Efesis 1,17-23

Que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda.

L'al·lusió a l'ascensió que hi ha en aquest fragment de la Carta als cristians d'Efes forma part de la lloança a Déu per les accions que ha fet en Crist per a la humanitat.

L'autor formula una pregària a Déu sobre la saviesa, revelació i esperança que l'Església necessita ara que el seu Senyor ha estat exaltat.

Tot gira al voltant del poder de Déu: «la grandesa immensa del poder que obra en vosaltres»; aquest poder és el que obra en la resurrecció de Jesús d'entre els morts i que l'exaltà fins a «seure a la seva dreta dalt el cel».

Crist seu a la dreta de Déu, per damunt de qualsevol forma «d'autoritat, poder o senyoria» i per damunt de tots els

títols de qualsevol món. Totes les realitats ja li estan subjectes: «Tot ho ha posat sota els seus peus».

En Efesis, el triomf complet de Crist ja ha tingut lloc. L'autoritat de l'Església es fonamenta en aquest poder del seu Senyor. El fet que Crist ja hagi triomfat

significa que la mateixa Església —«que és el seu cos i el seu compliment»— serà sostinguda per aquest poder de Déu. L'Església, doncs, pot actuar confiadament perquè sap que és el cos de Crist; el cos d'aquell qui ha estat exaltat directament pel propi poder de Déu.

3lectura. Mateu 28,16-20

Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.

Aquest passatge és la conclusió de l'Evangelí segons Mateu. En cert sentit recapitula tot un seguit d'elements que han aparegut al llarg de la narració evangèlica.

És fàcil identificar-se amb els onze deixebles. A la vista de Jesús ressuscitat, l'adoren, tal com havien fet quan el van veure caminar damunt l'aigua. Això mateix havien fet les dones quan es van trobar amb Jesús. El text, però, fa notar que la seva adoració es trobava barrejada amb el dubte. La seva visió no foragita totes les incerteses ni totes les preguntes. Els onze es mouen entre l'adoració i la indecisió, entre la pregària i el desconcert. Amb tot, els deixebles no són pas exclosos del grup per raó de les qüestions que els neguitegen. De fet, la gran missió és precisament confiada a aquests seguidors, que adoren i dubten.

Jesús és el protagonista d'aquesta escena final. Cal parar atenció a les pa-

raules que adreça als seus deixebles. Jesús els diu quina és la premissa en què es fonamenta la gran missió: l'autoritat divina. Jesús té el dret de manar als deixebles d'anar a «convertir tots els pobles» perquè «Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra». Els qui han seguit l'evangelí fins aquí, això ja ho han sentit moltes vegades. Aquí simplement ens és recordat.

Aquesta referència a l'autoritat —que és poder— és especialment benvinguda aquí, quan es confia als deixebles una missió tan difícil. Els deixebles són proveïts amb les credencials per a la missió, però també amb la força necessària per a portar-la a terme: és un poder que ells ja han vist en acció i que certament supera tot el que algú hagués pogut arribar a somiar. La missió confiada, doncs, no es troba pas amenaçada per la feblesa dels enviats ni limitada per les seves incerteses.

JOAN FERRER

1 lectura. Fets dels Apòstols 2,1-11
Tots quedaren plens de l'Esperit Sant.

Ens trobem davant la narració d'una vida nova: imprevista, sobtada i irresistible. La història ho explica remarcant que es tracta d'una realitat prodigiosa: un so celestial com si fos un huracà, un foc que baixa del cel, llenguatge transformat...

No és pas accidental que el naixement de l'Església, aquesta gran collita de persones, s'esdevingui en aquesta festa. En l'Antic Testament, la Pentecosta assenyalava la fi de les collites de primavera. Els israelites fidels lloaven Déu i li demanaven la seva gràcia i generositat.

En l'ascensió de Jesús es promet per dues vegades la vinguda de l'Esperit. Aquí aquesta promesa arriba a compliment en una forma que supera les

expectatives dels deixebles més fidels. Pentecosta és vida nova per a l'Església i per a les persones que la formen a través de l'Esperit de Déu.

Ningú no és exclòs d'aquesta mostra de la gràcia de Déu. En la Transfiguració, per exemple, sols un petit grup havia estat testimoni de la manifestació de Déu, però aquí ningú no en resta al marge. I un moment més tard, la multitud queda «desconcertada perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua» i la gent provenia de tot el món de la diàspora grecoromana. El que passa durant la Pentecosta no és un experiència mística interior sinó un esclat del poder de Déu que toca cada persona que hi és present.

2 lectura. 1 Corintis 12,3b-7.12-13
Ningú no pot confessar que Jesús és Senyor si no és per l'Esperit Sant.

El do de l'Esperit a l'Església no va pas ser un esdeveniment puntual d'una sola vegada. El passatge de la primera carta de Pau als cristians de Corint així ho manifesta. El fragment forma part d'una discussió més llarga sobre la pregària en l'Església. El que diu Pau en aquest context sobre l'Esperit pertany a la vida comunitària dels creients. Pau no sol parlar de l'Esperit en relació amb la fe privada de cada persona.

Els corintis sembla que se sentien molt

orgullosos de la seva superioritat espiritual que es manifestava en el fet de parlar en llenguatges estranys o fer profecies difícilment comprensibles. Pau té una perspectiva ben diferent. Comença parlant del do espiritual de la fe, que permet «confessar que Jesús és el Senyor». Per a Pau, qualsevol do ve de l'Esperit i és un do, no un triomf personal del creient. Els dons parlen més del Donador que no pas el receptor.

Pau insisteix en el fet que els dons es-

pirituals són molt variats i que cadascun d'aquest té el seu lloc i sentit en la construcció de la comunitat cristiana. A Corint, aquesta diversitat s'havia convertit en una jerarquia en què els dons més espectaculars triomfaven sobre els que semblava que eren més ordinaris. Pau remarca que *tots* els dons espiritu-

als provenen del mateix Déu i que ningú no els rep tots: «Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots». Els dons són distribuïts segons el pla del mateix Esperit de Déu per fer viva i dinàmica cada comunitat cristiana.

3lectura. Joan 20,19-23

Rebeu l'Esperit Sant.

L'Evangeli segons Joan ens presenta una seqüència dels fets de Pasqua que té una perspectiva diferent de la de l'Evangeli segons Lluc.

Maria ha anat de bon mati del diumenge al sepulcre. Veu la pedra de la tomba remoguda i se'n va corrents a trobar els deixebles. Aquests comproven que el que els ha dit Maria és veritat i se'n tornen a casa. Maria es queda sola al sepulcre preocupada pel cos mort de Jesús, que no és on l'havien posat. Allí troba algú, que ella es pensa que és el jardiner i se li dirigeix, però no es capaç de reconèixer el Ressuscitat fins que ell pronuncia el seu nom «Maria». Jesús li diu: «Pujo al meu Pare». En Joan, la perspectiva de la resurrecció es fon amb la de l'ascensió. Tot seguit, després de l'anunci de Maria als altres deixebles: «He vist el Senyor!», s'esdevenen els fets del passatge que avui proclamem.

Aquesta escena és la forma joànica de presentar el naixement de l'Església en una síntesi de Pasqua-Ascensió-Pentecosta, de gran força teològica.

Hi ha una comunitat de deixebles, que

tenien por. Els fets del Divendres Sant han mostrat que la situació era molt perillosa: Jesús ha estat mort com un malfactor. Jesús ressuscitat no és un cadàver que hagi cobrat vida de nou; les portes i parets no són cap obstacle per al Ressuscitat. La presència del Ressuscitat fa actiu el do de la «pau», que era un signe promès de forma inequívoca per als temps messiànics (Isaïes 9,5; 11). El Ressuscitat mostra la seva identitat amb el Crucificat, que ha mort essent fidel a la missió que Déu li havia confiat. La seva presència causa l'alegria dels temps messiànics definitius, que és el temps de Pasqua, i confereix una missió: anunciar l'obra del Pare. Per a poder-ho fer cal el do de l'Esperit, força de Déu que transforma la vida humana.

Com Jesús que ha estat el portador de l'Esperit i ha perdonat els pecats, ara també l'Església és portadora de l'Esperit i també declara el perdó dels pecats. La comunitat cristiana, que neix de la força de l'Esperit, té el seu model i mandat en el mateix Jesús.

JOAN FERRER